

Sør-Trøndelag fylkeskommune
Enhet for regional utvikling

www.stfk.no

Det Kongelige Miljøverndepartement
Postboks 8013 Dep.

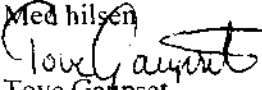
0030 OSLO

Vår saksbehandler: Tove Gaupset, tlf. 73 86 64 31
E-post: tove.gaupset@stfk.no
Postmottak: postmottak@stfk.no

Deres ref.: 200501786
Vår ref.: 200610702-3 730
Oppgis ved alle henvendelser
Vår dato: 12.03.2007

Offentlig høring av NOU 2006:18 - Et klimavennlig Norge.

Saken er behandlet i Sør-Trøndelag fylkesting sak 2/2007. Protokoll følger vedlagt.

Med hilsen

Tove Gaupset
Rådgiver
ef.

SAKS PROTOKOLL

Offentlig høring av NOU 2006:18 "Et klimavennlig Norge"

Behandlet av	Møtedato	Saksnr
Samferdsel- areal- og miljøkomiteén	21.02.2007	3/2007
Fylkestinget	07.03.2007	2/2007

Saksbehandler: Tove H. Gaupset
Arkivsak: 200610702
Arkivkode: 730

SAMFERDSEL- AREAL- OG MILJØKOMITEÉN - 21.02.2007**Protokoll**

Forslag fra H v/Yngve Brox:

Sør-Trøndelag fylkeskommune mener kommunesektoren i Norge kan gjennomføre tiltak som vil bidra til reduksjon av norske utslipp som påvirker klimaet. Sør-Trøndelag fylkeskommune vil selv sette i gang tiltak for å redusere utslippene og energibruken i vår aktivitet, og ta initiativ til et samarbeid med kommunesektoren for øvrig i Sør-Trøndelag for å redusere klimautslippene i fylket vårt.

Forslag fra DnA v/Rannei Mesloc:

1. KLIMAPROBLEMENE KREVER HANDLING

Klimaproblemet er vår tids største utfordring. De siste århundrene har menneskene forbrent fossilt brensel som naturen har brukt millioner av år på å framstille. Utslippene fra slik forbrenning har ført til at konsentrasjonen av klimagasser i atmosfæren er større enn noen gang. CO2 og andre klimagasser har allerede ført til en merkbar global oppvarming, som kan få katastrofale konsekvenser.

FNs klimapanel har slått fast at utslippene må reduseres med rundt 60 % hvis vi skal kunne stoppe den økte drivhuseffekten.

Skal vi klare å stanse den globale oppvarmingen krever det en stor innsats på mange fronter. Som et av verdens rikeste land har Norge et spesielt ansvar, både nasjonalt og internasjonalt.

Store reduksjoner i klimagassutslippene vil kreve dyptgripende endringer i vårt levesett og forbruksmønster. Naturen vil ikke tåle at alle skal forbruke like mye som oss i den vestlige verden.

Tida er moden for handling i forhold til miljøutfordringen. Norge må vise at vi tar ansvar og reduserer våre egne utslipp, samtidig som vi bidrar internasjonalt.

Sør-Trøndelag fylkeskommune krever at regjeringa går offensivt til verks, og setter ambisiøse mål for reduksjon av norske klimagassutslipp. Dette må skje i et partnerskap mellom næringsliv og stat, og ikke ved at hovedbyrden skyves over på industrien. Gjennom en partnerskapsatsing med betydelige statlige bidrag kan vi styrke norsk industri, og gjøre den miljøledende internasjonalt. Dette kan gi konkurransefordeler og trygge arbeidsplasser i Norge, samtidig som at vi kan utvikle teknologiske miljøløsninger som kan eksporteres.

Samtidig krever vi at Norge investerer i utslippsreducerende tiltak i utlandet. Det er vårt moralske og etiske ansvar som rik oljenasjon å bidra til utslippsreduksjoner også utenfor landets grenser.

Nye teknologiske løsninger vil være viktig for å nå klimamålene. Trondheim er Norges teknologihovedstad og fylkeskommunen mener at byen bør være et laboratorium for ny, miljøvennlig teknologi. Dette vil vi gjøre ved at det legges til rette for utprøving av nye teknologiske løsninger

innen blant annet transport og energi og ved å stimulere institusjoner, bedrifter og privatpersoner til å gå i partnerskap med teknologimiljøene. Forskningsmiljøene skal stimuleres til å prioritere miljøteknologi. Trøndelag ønsker derfor å etablere et norsk senter for miljøteknologi i Trondheim. Vi oppfordrer regjeringen til å støtte opp om etableringen av et norsk senter for miljøteknologi i Trondheim, gjennom statsbudsjettet for 2008.

Norsk senter for miljøteknologi skal fremme miljøteknologisk innovasjon, styrke den norske og trønderske konkurranseevnen, fremme miljøteknologi og føre til etablering av flere kompetansebaserte arbeidsplasser.

Overordna mål:

Økt utvikling av miljøteknologi - innovasjon

Økt bruk av miljøteknologi

Norge ligger på verdenstoppen i energibruk, og nordmenn bruker enormt mye elektrisitet på oppvarming av hjemmene sine. Sør-Trøndelag fylkeskommune mener vi må ha som mål å redusere det norske energiforbruket, og ønsker den nye byggeforskriften fra regjeringen velkommen. Denne må følges opp av satsing på fornybare energikilder og energiøkonomisering. Alle bygninger må utstyres med energibevis.

Biltrafikken er en av de store kildene til utslipp, og i følge prognoser vil utslippene øke med 30 % frem mot år 2025. Sør-Trøndelag fylkeskommune krever en massiv satsing på kollektive løsninger i og rundt de store byene, for å redusere biltrafikken.

Mange ønsker å gå over til mer miljøvennlige biler, men hindres av manglende tilgang til drivstoff.

Det er uakseptabelt!

Regjeringen må snarest starte en satsing på innfasing av lav- og nullutslippskjøretøy, og CO₂-nøytralt drivstoff.

Flytrafikken er enorm kilde til klimagassutslipp. Sør-Trøndelag fylkeskommune krever en satsing på høyhastighetstog mellom de største byene, Trondheim-Oslo og Bergen-Oslo. Dette bør skje før satsing på andre strekninger. Når høyhastighetsbane er på plass må det brukes økonomiske virkemidler for å gjøre tog mer attraktivt enn fly.

Votering

Fylkesrådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Forslag fra H v/Yngve Brox ble enstemmig vedtatt.

Forslag fra DnA v/Rannei Mesloe ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Samferdsel, areal og miljøkomiteen rår fylkestinget til å fatte følgende vedtak:

Sør-Trøndelag fylkeskommune slutter seg til hovedtrekkene i anbefalingene i NOU: 2006:18 : Et klimavennlig Norge.

Sør-Trøndelag fylkeskommune mener kommunesektoren i Norge kan gjennomføre tiltak som vil bidra til reduksjon av norske utslipp som påvirker klimaet. Sør-Trøndelag fylkeskommune vil selv sette i gang tiltak for å redusere utslippene og energibruken i vår aktivitet, og ta initiativ til et samarbeid med kommunesektoren for øvrig i Sør-Trøndelag for å redusere klimautslippene i fylket vårt.

KLIMAPROBLEMENE KREVER HANDLING

Klimaproblemet er vår tids største utfordring. De siste århundrene har menneskene forbrant fossilt brensel som naturen har brukt millioner av år på å framstille. Utslippene fra slik forbrenning har ført til at konsentrasjonen av klimagasser i atmosfæren er større enn noen gang.

CO₂ og andre klimagasser har allerede ført til en merkbar global oppvarming, som kan få katastrofale konsekvenser.

FNs klimapanel har slått fast at utslippene må reduseres med rundt 60 % hvis vi skal kunne stoppe den økte drivhuseffekten.

Skal vi klare å stanse den globale oppvarmingen krever det en stor innsats på mange fronter. Som et av verdens rikeste land har Norge et spesielt ansvar, både nasjonalt og internasjonalt.

Store reduksjoner i klimagassutslippene vil kreve dyptgripende endringer i vårt levesett og forbruksmønster. Naturen vil ikke tåle at alle skal forbruke like mye som oss i den vestlige verden

Tida er moden for handling i forhold til miljøutfordringen. Norge må vise at vi tar ansvar og reduserer våre egne utslipp, samtidig som vi bidrar internasjonalt.

Sør-Trøndelag fylkeskommune krever at regjeringa går offensivt til verks, og setter ambisiøse mål for reduksjon av norske klimagassutslipp. Dette må skje i et partnerskap mellom næringsliv og stat, og ikke ved at hovedbyrden skyves over på industrien. Gjennom en partnerskapsatsing med betydelige statlige bidrag kan vi styrke norsk industri, og gjøre den miljøledende internasjonalt. Dette kan gi konkurransefordeler og trygge arbeidsplasser i Norge, samtidig som at vi kan utvikle teknologiske miljøløsninger som kan eksporteres.

Samtidig krever vi at Norge investerer i utslippsreducerende tiltak i utlandet. Det er vårt moralske og etiske ansvar som rik oljenasjon å bidra til utslippsreduksjoner også utenfor landets grenser.

Nye teknologiske løsninger vil være viktig for å nå klimamålene. Trondheim er Norges teknologihovedstad og fylkeskommunen mener at byen bør være et laboratorium for ny, miljøvennlig teknologi. Dette vil vi gjøre ved at det legges til rette for utprøving av nye teknologiske løsninger innen blant annet transport og energi og ved å stimulere institusjoner, bedrifter og privatpersoner til å gå i partnerskap med teknologimiljøene. Forskningsmiljøene skal stimuleres til å prioritere miljøteknologi. Trøndelag ønsker derfor å etablere et norsk senter for miljøteknologi i Trondheim. Vi oppfordrer regjeringen til å støtte opp om etableringen av et norsk senter for miljøteknologi i Trondheim, gjennom statsbudsjettet for 2008.

Norsk senter for miljøteknologi skal fremme miljøteknologisk innovasjon, styrke den norske og trønderske konkurransevnen, fremme miljøteknologi og føre til etablering av flere kompetansebaserte arbeidsplasser.

Overordna mål:

Økt utvikling av miljøteknologi - innovasjon

Økt bruk av miljøteknologi

Norge ligger på verdenstoppen i energibruk, og nordmenn bruker enormt mye elektrisitet på oppvarming av hjemmene sine. Sør-Trøndelag fylkeskommune mener vi må ha som mål å redusere det norske energiforbruket, og ønsker den nye byggeforskriften fra regjeringen velkommen. Denne må følges opp av satsing på fornybare energikilder og energiøkonomisering. Alle bygninger må utstyres med energibevis.

Biltrafikken er en av de store kildene til utslipp, og i følge prognoser vil utslippene øke med 30 % frem mot år 2025. Sør-Trøndelag fylkeskommune krever en massiv satsing på kollektive løsninger i og rundt de store byene, for å redusere biltrafikken.

Mange ønsker å gå over til mer miljøvennlige biler, men hindres av manglende tilgang til drivstoff. Det er uakseptabelt!

Regjeringen må snarest starte en satsing på innfasing av lav- og nullutslippskjøretøy, og CO2-nøytralt drivstoff.

Flytrafikken er enorm kilde til klimagassutslipp. Sør-Trøndelag fylkeskommune krever en satsing på høyhastighetstog mellom de største byene, Trondheim-Oslo og Bergen-Oslo. Dette bør skje før satsing på andre strekninger. Når høyhastighetsbane er på plass må det brukes økonomiske virkemidler for å gjøre tog mer attraktivt enn fly.

FYLKESTINGET - 07.03.2007

Protokoll

35 representanter til stede.

Under behandling av saken foreslo fylkesordfører Tore O. Sandvik(DNA) følgende taletid:

5 minutter pr. representant.

Forslaget ble enstemmig vedtatt av Fylkestinget.

Følgende forslag ble fremmet:

1. FRP v/Morten Ellefsen:

Tillegg til innstillingen

(inn etter 2. avsnitt):

Sør-Trøndelag fylkeskommune mener at norsk industri må få gratis CO2 utslippkvoter på nivå med deres utenlandske konkurrenter.

2. Randi Rognes (V) og Marianne Bjerke (H)

Forslag til vedtak:

Sør-Trøndelag fylkeskommune vil:

- Delta aktivt i en klimavettkampanje med sikte på å bevisstgjøre hver enkelt på hva vi kan bidra med for å redusere utslipp uten å få redusert livskvalitet
- Drive en aktiv politikk som sikrer en reduksjon i helseplager fra lokal forurensning samtidig som vi tar hensyn til det lokale og globale miljøet
- Forsette og intensivere arbeidet med energieffektivisering av fylkeskommunale bygg og overgang til vannbåren varme
- Bruke sin påvirkningskraft som regional utviklingsaktør til å utvikle et mer miljøvennlig utbyggingsmønster som samtidig reduserer transportbehovet
- Stimulere til bruk av lav- og nullutslippskjøretøy og CO2-nøytralt drivstoff i den fylkeskommunale kollektivtrafikken

3. Heidi Ingeborg Klokkervold(RV):

Ny teknologi vil gi nødvendige bidrag til å redusere klimagassutslippene, men en ensidig satsing kan føre til at utslippgevinsten spises opp av økt forbruk. Stadig større andel av befolkningen er bekymret over klimaendringene og det er i dag en vilje til å bidra til å redusere utslippene. Det er derfor et politisk ansvar å legge til rette gjennom infrastruktur, arealplanlegging, avgiftspolitik og andre tiltak. Fylkestinget mener at det er viktig at det settes i gang tiltak snarest og reduksjon av klimagasser fra oppvarming er et av tiltak som raskt kan settes i verk. Blant annet bør oljefyring som oppvarming av offentlige bygg fases ut innen 2010. Fylkestinget ber om en fortløpende utredning om høyhastighetsbane mellom Oslo og Steinkjær som kan bli et godt reisealternativ til den klimaskadelige flytrafikken

Norge har et moralsk ansvar for å ta sin del av utslippreduksjonene. Som den tredje største oljeeksportøren bør reduksjon av oljeutvinningen utredes.

Nasjonal transportplan (NTP) må bli et redskap for å få en miljø- og klimavennlig transportsektor i Norge.

Den må i fremtiden ha konkrete miljømål som blant annet:

- Stoppe veksten av den totale transportmengden gjennom arealplanlegging, riktige priser på transport.
- Doble gang -og sykkeltrafikkens andel av transporten.
- Doble kollektivtrafikkens markedsandel.

- Doble jernbanens markedsandel i godstransporten.
- Redusere flytrafikken med 25 prosent
- Økt godstransport på bane må føre til større terminaler og sporkapasitet.

Votering:

Innstillingens punkt 1 ble enstemmig vedtatt
 Innstillingens punkt 2 ble vedtatt mot 4 stemmer(FRP)
 Innstillingens punkt 3 ble enstemmig vedtatt
 Innstillingens punkt 4 ble vedtatt mot 4 stemmer(FRP)
 Forslag 2 ble enstemmig vedtatt
 Forslag 3 fikk 1 stemme(RV), og falt
 Forslag 1 fikk 4 stemmer(FRP), og falt

Vedtak

1.

Sør-Trøndelag fylkeskommune slutter seg til hovedtrekkene i anbefalingene i NOU: 2006:18 : Et klimavennlig Norge.

Sør-Trøndelag fylkeskommune mener kommunesektoren i Norge kan gjennomføre tiltak som vil bidra til reduksjon av norske utslipp som påvirker klimaet. Sør-Trøndelag fylkeskommune vil selv sette i gang tiltak for å redusere utslippene og energibruken i vår aktivitet, og ta initiativ til et samarbeid med kommunesektoren for øvrig i Sør-Trøndelag for å redusere klimautslippene i fylket vårt.

2.

KLIMAPROBLEMENE KREVER HANDLING

Klimaproblemet er vår tids største utfordring. De siste århundrene har menneskene forbrent fossilt brensel som naturen har brukt millioner av år på å framstille. Utslippene fra slik forbrenning har ført til at konsentrasjonen av klimagasser i atmosfæren er større enn noen gang. CO₂ og andre klimagasser har allerede ført til en merkbar global oppvarming, som kan få katastrofale konsekvenser.

FNs klimapanel har slått fast at utslippene må reduseres med rundt 60 % hvis vi skal kunne stoppe den økte drivhuseffekten.

Skal vi klare å stanse den globale oppvarmingen krever det en stor innsats på mange fronter. Som et av verdens rikeste land har Norge et spesielt ansvar, både nasjonalt og internasjonalt.

Store reduksjoner i klimagassutslippene vil kreve dyptgripende endringer i vårt levesett og forbruksmønster. Naturen vil ikke tåle at alle skal forbruke like mye som oss i den vestlige verden

Tida er moden for handling i forhold til miljøutfordringen. Norge må vise at vi tar ansvar og reduserer våre egne utslipp, samtidig som vi bidrar internasjonalt.

Sør-Trøndelag fylkeskommune krever at regjeringa går offensivt til verks, og setter ambisiøse mål for reduksjon av norske klimagassutslipp. Dette må skje i et partnerskap mellom næringsliv og stat, og ikke ved at hovedbyrden skyves over på industrien. Gjennom en partnerskapsatsing med betydelige statlige bidrag kan vi styrke norsk industri, og gjøre den miljøledende internasjonalt. Dette kan gi konkurransefordeler og trygge arbeidsplasser i Norge, samtidig som at vi kan utvikle teknologiske miljøløsninger som kan eksporteres.

Samtidig krever vi at Norge investerer i utslippsreducerende tiltak i utlandet. Det er vårt moralske og etiske ansvar som rik oljenasjon å bidra til utslippsreduksjoner også utenfor landets grenser.

3.

Nye teknologiske løsninger vil være viktig for å nå klimamålene. Trondheim er Norges teknologihovedstad og fylkeskommunen mener at byen bør være et laboratorium for ny, miljøvennlig teknologi. Dette vil vi gjøre ved at det legges til rette for utprøving av nye teknologiske løsninger

innen blant annet transport og energi og ved å stimulere institusjoner, bedrifter og privatpersoner til å gå i partnerskap med teknologimiljøene. Forskningsmiljøene skal stimuleres til å prioritere miljøteknologi. Trøndelag ønsker derfor å etablere et norsk senter for miljøteknologi i Trondheim. Vi oppfordrer regjeringen til å støtte opp om etableringen av et norsk senter for miljøteknologi i Trondheim, gjennom statsbudsjettet for 2008.

Norsk senter for miljøteknologi skal fremme miljøteknologisk innovasjon, styrke den norske og trønderske konkurransevnen, fremme miljøteknologi og føre til etablering av flere kompetansebaserte arbeidsplasser.

Overordna mål:

Økt utvikling av miljøteknologi - innovasjon

Økt bruk av miljøteknologi

4.

Norge ligger på verdenstoppen i energibruk, og nordmenn bruker enormt mye elektrisitet på oppvarming av hjemmene sine. Sør-Trøndelag fylkeskommune mener vi må ha som mål å redusere det norske energiforbruket, og ønsker den nye byggeforskriften fra regjeringen velkommen. Denne må følges opp av satsing på fornybare energikilder og energiøkonomisering. Alle bygninger må utstyres med energibevis.

Biltrafikken er en av de store kildene til utslipp, og i følge prognoser vil utslippene øke med 30 % frem mot år 2025. Sør-Trøndelag fylkeskommune krever en massiv satsing på kollektive løsninger i og rundt de store byene, for å redusere biltrafikken.

Mange ønsker å gå over til mer miljøvennlige biler, men hindres av manglende tilgang til drivstoff. Det er uakseptabelt!

Regjeringen må snarest starte en satsing på innføring av lav- og nullutslippskjøretøy, og CO₂-nøytralt drivstoff.

Flytrafikken er enorm kilde til klimagassutslipp. Sør-Trøndelag fylkeskommune krever en satsing på høyhastighetstog mellom de største byene, Trondheim-Oslo og Bergen-Oslo. Dette bør skje før satsing på andre strekninger. Når høyhastighetsbane er på plass må det brukes økonomiske virkemidler for å gjøre tog mer attraktivt enn fly.

Sør-Trøndelag fylkeskommune vil:

- Delta aktivt i en klimavettkampanje med sikte på å bevisstgjøre hver enkelt på hva vi kan bidra med for å redusere utslipp uten å få redusert livskvalitet
- Drive en aktiv politikk som sikrer en reduksjon i helseplager fra lokal forurensning samtidig som vi tar hensyn til det lokale og globale miljøet
- Forsette og intensivere arbeidet med energieffektivisering av fylkeskommunale bygg og overgang til vannbåren varme
- Bruke sin påvirkningskraft som regional utviklingsaktør til å utvikle et mer miljøvennlig utbyggingsmønster som samtidig reduserer transportbehovet
- Stimulere til bruk av lav- og nullutslippskjøretøy og CO₂-nøytralt drivstoff i den fylkeskommunale kollektivtrafikken